

Werkgroep Gezonde Leefomgeving
Donderdag 30 januari 2025

Concept Agenda

Betreft Werkgroep Gezonde Leefomgeving

Vergaderdatum en -tijd Donderdag 30 januari 2025 van 13.00-14.30 uur

Locatie Online Teams-vergadering

Aanwezigen Werkgroep gezonde leefomgeving 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Drenthe), 5.1.2e (Overijssel), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Flevoland), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Voorzitter, Utrecht), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (IPO).

Niet aanwezig 5.1.2e (Groningen), 5.1.2e (Limburg), 5.1.2e (Groningen), 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Overijssel), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Flevoland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zeeland), 5.1.2e (Limburg).

1. Opening, mededelingen en verslag

a. (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda.

- a. 5.1.2e - Helaas is 5.1.2e vandaag afwezig door ziekte, maar sluit volgende keren aan.
- b. 5.1.2e heeft per mail aangegeven om de agendapunten uit te breiden naar 'wat de bedoeling is' per agendapunt. Dit pakken 5.1.2e en 5.1.2e op bij de voorbereiding van de volgende werkgroep.
- c. 5.1.2e: vraagt naar het artikel over de provincie Noord-Holland in relatie tot Gezonde Leefomgeving. 5.1.2e (Noord-Holland) is nog niet aanwezig, maar 5.1.2e (Utrecht) geeft aan dat het een voorzetting is van wat bij de Metropool Regio Amsterdam (MRA) is ontwikkeld, dit betreft een doorontwikkeling voor het Noordelijke deel van Noord-Holland.

Agenda wordt vastgesteld.

b. Vaststellen verslag 5 december 2024

Verslag wordt vastgesteld.

2. Besprekpunten

1. Bespreken subwerkgroepen:

- a. Sub 1 en 3 – **5.1.2e** en **5.1.2e** geven toelichting:
Afgelopen dinsdag is er een overleg geweest met subwerkgroep 1 en 3, waar een onderverdeling is gemaakt in drie sub/subwerkgroepen; werkconferentie, kennisdeling en juridisch. Er is gesproken over de voortgang van de werkgroepen en over de bestuurlijke aansturing, waarbij ervaring uitgewisseld is over welke gedeputeerde waarover gaat.
- Werkconferentie-groep: bereidt werkconferentie voor die mogelijk plaatsvindt in de laatste week voor de zomervakantie en start binnenkort met ophalen van ideeën, mogelijke thema: 'hoe gaan we om met gezondheid in de Omgevingsvisie?'.
 - Kennisdeling-groep: houdt zich bezig met kennisdeling.
 - Juridische-groep: maakt overzicht van mogelijke besturingsinstrumenten (korte notitie).

Tijdens de bijeenkomst hebben ze het ook gehad over de notitie en hoe we dat kunnen toepassen als provincie. **5.1.2e** vult aan dat er veel verschillende aanvliegroutes zijn als het gaat om gezondheid bij de verschillende provincies en dat het soms zoeken is naar 'hoe zijn we bezig, hoe kunnen we het vertalen naar onze eigen organisatie, etc.'.

Reactie:

- **5.1.2e** (Noord-Brabant): vraagt of de notitie voor iedereen zichtbaar is. **5.1.2e** geeft aan dat deze terug te vinden is in op de SharePoint. **5.1.2e** heeft een samenvatting gemaakt van het KokxDeVoogd rapport (Noord-Brabant), vanuit sturingsmogelijkheden en instrumenten van de Omgevingswet. **5.1.2e** heeft hier contact over met **5.1.2e** en **5.1.2e** en bespreken de richtingen en hoe ze kennisdelen. **5.1.2e** vult aan dat dit rapport voornamelijk kijkt naar de juridische mogelijkheden, maar dat er daarbuiten nog veel meer is.
- **5.1.2e** (Noord-Brabant): Er is een Beleidskompas gemaakt (zie <https://www.kcbr.nl/beleid-en-regelgeving-ontwikkelen/beleidskompas>) vooral stap 3 gaat over welke mogelijkheden er zijn om doelen te realiseren (juridisch kader, communicatie, subsidie, etc.), dat kompas geeft hier een goede structuur in.
- **5.1.2e** (Utrecht): Geeft aan dat we vanuit alle provincie de opdracht hebben om vanuit de Omgevingsvisie aan gezonde leefomgeving te werken. Het is een centraal thema en ze zijn nu binnen de Provincie Utrecht aan het zoeken hoe we hier integraal op kunnen sturen.
- **5.1.2e** (Flevoland): In Flevoland is het een actueel thema en gaan een nieuwe Omgevingsvisie opstellen, omdat er veel dingen anders moeten. Ze gaan aan de slag met 4 scenario's, een van de assen is 'sturend of niet als overheid'. Deze scenario's worden ook afgestemd met de omgeving.

- b. Sub 2 – **5.1.2e** (Noord-Brabant) geeft toelichting:
5.1.2e geeft aan dat de subwerkgroep op 16 december bij elkaar heeft gezeten en een inventarisatie hebben gedaan op wat de grote opgave per provincie is bij uitvoering en handhaving, bij gezonde leefomgeving. Daarnaast hebben ze een inventarisatie gedaan welk instrumentarium bij de U&H strategie zit om deze in te zetten bij het verminderen van bronemissie. En hoe dat vertaald kan worden naar de uitvoering. Ook hebben ze een aanscherping gedaan op de eindpunten die geformuleerd waren, daar zijn acties uit voortgekomen. Op 18 februari zit de subwerkgroep weer samen en pakken we het verder op. Alle stukken zijn terug te vinden en te lezen op de SharePoint van subwerkgroep 2.

2. Voortgang OvV actieagenda en impulsprogramma chemische stoffen

OvV actieagenda Industrie en Omwonenden

5.1.2e geeft aan dat er een directeuren overleg is geweest met voornamelijk updates.

- Goede Buur: Goede buur wordt nog steeds gedaan aan OFL en er wordt gekeken naar de behoefte van een nationaal platform. Het IPO is niet betrokken, de provincies wel.
- Minder Hinder Schone Lucht: Aantal acties zijn vertraagd, andere op schema.
- Meten en Weten: Ligt op schema. Actie 10 gaat richting einde traject.
- Betrouwbare overheid: Aanstaaende maandag is het eerste overleg met de actieteams.

Binnenkort komen de eerste conceptadviezen. Dat lijkt **5.1.2e** een goed moment om te kijken wat erin staat en hoe het verder gaat. Vanuit de werkgroep ZZS is ook besproken om intensiever betrokken te zijn bij het traject, dan beoordeling of we dat willen of niet.

Reacties:

- o **5.1.2e** (Gelderland): Het ging er ook om dat we tijdig betrokken werden bij de conceptadviezen.
- o **5.1.2e** (Overijssel): zit in de sub Minder Hinder Schone Lucht en geeft aan dat wat **5.1.2e** weergeeft de situatie is. De conceptonderzoeken (opzet) is besproken en dat de conceptrapportages een belangrijk moment zijn op ernaar te kijken en verder te gaan.

Impulsprogramma chemische stoffen

Voor het kerstreces is een interbestuurlijk overleg geweest met lenW, o.a. gesproken over meer inspraak voor medeoverheden. IPO gaat de dialoog aan met lenW hoe dat eruit kan zien, waarbij we eerder willen horen wat er op de planning staat vanuit het impulsprogramma en kunnen aansluiten bij inhoudelijke punten. Er zijn 7 projecten met een zwaartepunt (Voorzorg, VRP's, MKB en ZZS, Indicatoren ZZS en Emissie beleid, Versterking VTH stelsel, Testmodules en EU validatie, Monitoring dioxide gebruik). De vraag is bij welke projecten we in deze werkgroep betrokken willen zijn.

3. Voorzorgsbeginsel

5.1.2e geeft aan dat er in december een sessie is geweest, dit was een combisessie ZZS met de inbreng van de wetenschappers 5.1.2e en 5.1.2e. Eerder hebben we aangegeven dat we het verhaal van Gelderland, wat 5.1.2e heeft opgezet (afwegingskader), omarmen. 5.1.2e vraagt hoe we daar verder op kunnen doorpakken? → De actie wordt gepland om op korte termijn een overleg te hebben met 5.1.2e 5.1.2e. Dit om tot een volgende stap op dit project te komen.

Reacties:

- o 5.1.2e (IPO) geeft aan dat het er in de werkgroep ZZS niet over is gegaan. Maar dat we kunnen aanhaken bij impulsprogramma. In subwerkgroep 2 ook gehad over gehad voorzorg, in kader van belangrijk/onderzoek en toepassing daarvan.
- o 5.1.2e (Utrecht): Het is essentieel om als provincie aan te haken bij het impulsprogramma, omdat daar het meest gaat lopen
- o 5.1.2e (Gelderland): geeft aan dat bij hen de uitwerking ook even stilligt vanwege andere prio's.

4. NMP

5.1.2e geeft aan dat er een bestuurdersbijeenkomst gepland was op 15 januari, maar is gecancelled. Vanwege een gesprek met de Staatssecretaris en het verwerken van de input. Er is een nieuwe conceptdatum, 20 februari, maar is nog niet zeker of deze doorgaat. 5.1.2e geeft aan dat hij van lenW had begrepen dat de Staatssecretaris het idee van NMP steunt, maar dat hij het nog niet had gelezen. lenW heeft een nieuwe versie toegestuurd met wijzigingen n.a.v. het gesprek. 5.1.2e 5.1.2e heeft toegezegd dit te lezen en dan komt er meer sturing.

Vanuit IPO wordt de werkgroep NMP nieuw leven in geblazen, deze is gevuld door alle provincies. Op 17 februari komen ze bij elkaar (doel, voorzitter, bestuurlijke opdracht. 5.1.2e werd ook gebeld door 5.1.2e en gaf aan langs te komen met nieuwe versie bij ons, kan ook in de werkgroep NMP gebeuren.

5. Nationaal beoordelingskader geur

5.1.2e doet mededeling en leest de mail voor van 5.1.2e (Groningen): *"Ik kan in ieder geval melden dat we met het alternatief eerst niet verdergaan. Niet omdat we er geen toekomst meer in zien, integendeel zelfs, maar puur vanwege capaciteitsproblemen. Onze lucht- en geurspecialist is vermoedelijk voor langere tijd uit de running en ook de Omgevingsdienst Groningen heeft geen capaciteit over om dit alternatief verder uit te werken. Mochten er vanuit andere provincies vragen, opmerkingen of iets dergelijks zijn over het alternatieve geurbeleid mogen zij mij altijd rechtstreeks benaderen. Dan zal ik hen in contact brengen met 1 van onze collega's die hier meer over weet."*

Reacties:

- o 5.1.2e (Drenthe): Geeft aan geen update te hebben. Collega die hierover ging is weg en meent te weten dat het ook niet wordt opgepakt. 5.1.2e vraagt rond bij collega's en komt hierover bij 5.1.2e terug op de mail.

- **5.1.2e** (Utrecht): geeft aan dat ze bij de sessie over het Beoordelingskader Geur was. Hieruit is voortgekomen dat het nog work in progress is, de contouren van het beoordelingskader geur worden verkend. Nu gaat er een technische werkgroep verder aan werken. **5.1.2e** geeft aan dat er genoemd is dat het wel een beoordelingskader blijft. Op donderdag 13 februari gaat de technische werkgroep verder. Het rapport zal eind februari terugkomen in de grotere werkgroep. **5.1.2e** geeft aan dat het een voortvarend, maar ingewikkeld traject is en dat ze voornemens zijn om in april een product op te leveren.

6. Geitenstop

5.1.2e (Utrecht) geeft aan dat **5.1.2e** (Limburg) in haar afmeldingsmail heeft aangegeven dat er nog geen nieuws is. Eind januari zal er documentatie komen, maar niets ontvangen.

5.1.2e vult aan dat LWWN, VWS en IenW de beleidsreactie op het VGO3 rapport met het IPO willen afstemmen. Dit wordt getrokken naar het landelijk gebied. **5.1.2e** heeft aangegeven graag betrokken te willen zijn als er inspraak mogelijkheden zijn, maar dat wordt nog lastig bevonden, ook omdat het rapport nog niet gedeeld is.

7. Mogelijke samenwerking GGD

5.1.2e geeft aan dat hij maandag een verkennend gesprek heeft gehad met de GGD over de samenwerking tussen de GGD en provincies (**5.1.2e**), en **5.1.2e** vraagt of er vanuit de werkgroep behoefte is aan een landelijke samenwerking?

Reacties:

- **5.1.2e** (Utrecht): Geeft aan dat ze bij Utrecht merkt dat de GGD niet op het niveau van de provincie zit, maar juist op gemeentelijk niveau. En dat ze aan het kijken zijn wie welke rol heeft, op welk moment en dat ze zelf goede contacten heeft met de GGD. En vraagt zich af wat de meerwaarde van dit landelijk doen is.
- **5.1.2e** (Noord-Brabant): Geeft aan dat ze wat **5.1.2e** zegt herkent en dat de samenwerking met Noord-Brabant en de GGD'en goed is, één dag in de week zit iemand van de GGD op provincie kantoor en maken gebruik van elkaars kennis. En vraagt zich ook af wat de meerwaarde is van dit doen op landelijkniveau.
- **5.1.2e** (Noord-Brabant): Vult **5.1.2e** aan en vraagt of de GGD niet kan aansluiten bij het voorzorgsbeginsel en meedenken op de inhoud. Maar geeft aan om daar niet apart iets voor op te tuigen.
- **5.1.2e** (Utrecht): Kan zich vinden in de vorige punten, maar denkt dat er op nationaal gebied wel de link met het IPO gelegd kan worden (voorbeeld geurkader). Het gaat dan om kennisuitwisseling, die je bijvoorbeeld in een landelijke convenant kan borgen.
- **5.1.2e** (Utrecht): Afstemming IPO/landelijk niveau lijkt een goede om verder te verkennen, langs de kennisuitwisselingslijn op gezondheid.

- **5.1.2e** (Overijssel): Geeft aan dat er in aanvulling op wat er al gezegd is, er in Overijssel ook contact is met de GGD en dat ze bezig zijn geweest met een project over uitwisselen van data, bijv. de Gezondheidsmonitor, dat zou ook op landelijk niveau kunnen.
- **5.1.2e** (Noord-Holland): Geeft aan dat ze positief is en dat ze in Noord-Holland veel samenwerken met de GGD, vooral in regioverband (bijv. MRA-onderzoek, NHN-onderzoek). En dat de GGD vooral een gezondheidskundige duiding kan geven en contact is voor de bewoners (kwaliteit/expertise). **5.1.2e** geeft aan meerwaarde te zien op een landelijke samenwerking met de GGD, omdat er veel expertise is op Gezonde Leefomgeving.

8. Fysiek overleg

De vraag is om een fysiek overleg te koppelen aan een themabijeenkomst.

- **5.1.2e** (Noord-Brabant): wil het Brabants model positieve gezondheid toelichten.
- **5.1.2e** (Friesland): wil de werkconferentie bespreken.

Actie: → In maart opnieuw bespreken/op de agenda en datum vastleggen.

9. Terugkoppeling overleggen ketenpartners

5.1.2e kreeg vorige week vanuit het RIVM de vraag om met deze werkgroep een onderzoek te bespreken: concept cumulatiekaarten. Ze willen graag een half uur in dit overleg vertellen en reflectie van jullie hebben. Het voorstel is om dat te agenderen voor het volgende overleg op 13 maart.

10. Rondje langs de velden

Update over wat er in de provincie speelt:

- **5.1.2e** (Utrecht): meldt dat ze aangesloten zijn bij een landelijk traject in opdracht van het Ministerie van VWS aan het RIVM en TNO voor het maken van indicatoren voor de fysieke leefomgeving, voor toepassingen en ondersteuning in de praktijk. Provincie Utrecht gaat samen met de gemeenten, omgevingsdienst en GGD kijken naar welke indicatoren ze nodig hebben. De werkgroep wordt hiervoor nog ingericht. Het landelijke traject wil eind maart iets opleveren (product nog onbekend). **5.1.2e** deelt de rapportages als die er zijn.
- **5.1.2e** (Noord-Holland):
 1. **5.1.2e** hoorde belangstelling en doet een aanbod om de NHN-kaart toe te laten lichten door een collega. De werkgroep ziet dit graag zitten, dus **5.1.2e** gaat hiervoor navraag doen en komt erop terug.
 2. **5.1.2e** geeft aan dat ze bij Noord-Holland bezig zijn met de beleidsontwikkeling Gezonde Leefomgeving, o.a. voor bronbeleid om emissies zo veel mogelijk te verminderen (industrie en U&H). In februari gaan ze van start met de werkgroepen Scherp vergunnen en Actualiseren vergunningen. Ze zijn voornemens om op 31 mei resultaten op te leveren; dat houdt in *beleid* voor deze twee onderwerpen. **5.1.2e** geeft aan dat ze naast bronbeleid ook bezig zijn met de rol van de provincie in de regio (stap naar voren) en dat dat

parallel loopt aan waar we met de IPO sub-werkgroep mee bezig zijn.
Handig om hier met elkaar op te reflecteren.

11. W.v.t.t.k

12. Rondvraag en sluiting

- *Einde* -